

Beskrivelse af Keynote LAB 25

Kunstig intelligens og digitalisering i arbejdslivet

– om jagten på det teknologiske fix og arbejdet med at få teknologier til at arbejde

Agnete Meldgaard Hansen, Lektor, Ph.d., Center for Arbejdslivsforskning, Institut for Mennesker og Teknologi, Roskilde Universitet

Kunstig intelligens og andre digitale teknologier forventes at skabe radikale forandringer af fremtidens arbejdsliv og arbejdsmarked. Der fremsættes både utopiske scenarier om en fremtid hvor maskinerne klarer det kedelige og hårde arbejde, og vi mennesker sættes fri til mere fritid eller mere spændende arbejdsopgaver. Og der fremsættes dystopiske scenarier, hvor de nye teknologier overflødiggør menneskelig arbejdskraft, muliggør indgribende former for kontrol og overvågning, og udfordrer mening og faglighed i arbejdet.

Om vi bevæger os mod det ene, det andet, eller et helt tredje scenarie er uvist, men kunstig intelligens og andre digitale teknologier skaber allerede i dag omfattende forandringer på mange typer arbejdspladser. Vi lever i en udpræget teknologi-optimistisk tid, og ledere og beslutningstagere søger ofte svar på små såvel som store udfordringer i teknologiens verden. På tværs af brancher og arbejdsfunktioner – fra højt kvalificeret vidensarbejde, over lager- og transport, til den borgernære velfærd – tages nye teknologier i brug med håb om automatisering, effektivisering, arbejdskraftbesparelser, kvalitetsforbedringer og meget mere. I denne jagt på 'det teknologiske fix' hvor nye teknologier konstant udvikles, afprøves og implementeres, som svar på næsten alle udfordringer vi møder, forandres arbejdsliv og arbejdsmiljø.

Oplægget tager afsæt i en forståelse af, at teknologiers effekter ikke er givne på forhånd, og kan være vidt forskellige afhængigt af kontekst. Teknologiers effekter og betydning for arbejdslivet skabes således når de tages i brug, i samspil med mennesker i konkrete sammenhænge. Med afsæt i en række forskningsbaserede eksempler sætter oplægget således fokus på, hvordan kunstig intelligens og andre digitale teknologier kan påvirke arbejdslivet på mangeartede og uforudsigelige måder. Særligt fremhæves forandringer i arbejdets indhold, organisering, faglighed og relationer. Og der zoomes ind på de nye arbejdsopgaver de nye teknologier ofte bringer med sig – det usynlige arbejde der skabes, når man skal få 'arbejdskraftbesparende' teknologier til at arbejde.